

Administrația romană în timpul principatului

Prof. univ. dr. Ioan PISO

Tematica

1. Noțiunea romană de administrație. Principiile introduse de Augustus în conducerea statului roman. Împărțirea provinciilor între Augustus și senat. Constituirea ordinelor superioare ale societății romane.
2. Noțiunile de imperium și auctoritas. Imperium proconsulare maius al împăratului. Administrarea separată prin senatori și cavaleri. Noțiunile de pro consule, pro praetore, legatus Augusti pro praetore, procurator Augusti, praeses și evoluția funcției de guvernator. Atribuțiunile unui guvernator. Raporturile dintre împărat și guvernatori.
3. Comanda legiunilor și a trupelor auxiliare și raporturile de subordonare. Prezentarea provinciilor occidentale - scurt istoric, trupe, mod de administrare, evoluție.
4. Prezentarea provinciilor orientale - scurt istoric, trupe, mod de administrare, evoluție.
5. Ordin senatorial și senat. Cariera senatorială - funcțiile premergătoare, magistraturile, funcțiile pretoriene și consulare.
6. Ordinul ecvestru. Cariera ecvestră - milițiile ecvestre în provincii, milițiile ecvestre la Roma, cariera procuratoriană prefecturile.
7. Carierele senatoriale în inscripțiile din Imperiu - cariere plebeiene, cariere patriciene. marile colegii de preoți.
8. Carierele senatoriale în inscripțiile din Imperiu - continuare.
9. Carierele ecvestre în inscripțiile din Imperiu. Carierele mixte.
10. Statul major (*officium*) al guvernatorului, legatului de legiune și procuratorului.
11. Diplomele militare ca izvoare pentru istoria administrativă și militară în sec. II p. C.
12. Administrarea provinciei Dacia - Dacia traiană, Dacia între Hadrian și Marcus Aurelius, Dacia de la Marcus Aurelius la Gallienus. Reforma lui Gallienus.

Bibliografie

1. G. Alföldy, *Konsulat und Senatorenstand unter den Antoninen. Prosopographische Untersuchungen zur senatorischen Führungsschicht*, Bonn 1977.
2. G. Alföldy, *Römische Heeresgeschichte. Beiträge 1962-1985*, Amsterdam 1987.
3. R. Birley, *The Fasti of Roman Britain*, Oxford 1981.
4. M. Corbier, *L'aerarium Saturni et l'aerarium militare. Administration et prosopographie sénatoriale*, Paris-Rome 1974.
5. Daicoviciu, *Dacica*, Cluj 1970.
6. H. Devijver, *Prosopographia militiarum equestrium quae fuerunt ab Augusto ad Gallienum I-II*, Leuven 1976-1980; III, 1980; Suppl. I-II, 1987.
7. v. Domaszewski, *Die Rangordnung des römischen Heeres*, Köln-Graz 1967.
8. W. Eck, *Senatoren von Vespasian bis Hadrian*, München 1970.
9. W. Eck, *Beförderungskriterien innerhalb der senatorischen Laufbahn, dargestellt an der Zeit von 69 bis 138 n. Chr.*, în ANRW II 1, Berlin-New York 1974, p. 158 sqq.
10. W. Eck, *Die staatliche Organisation Italiens in der hohen Kaiserzeit*, München 1979.
11. W. Eck, *Die Statthalter der germanischen Provinzen vom 1. - 3. Jahrhundert (= Epigraphische Studien 14, 1985)*.
12. H. Halfmann, *Itinera principum*, Stuttgart 1986.
13. *Heer und Integrationspolitik. Die römischen Militärdiplome als historische Quelle* (ed. W. Eck, H. Wolff), Köln-Wien 1986.
14. M. Macrea, *Viața în Dacia romană*, București 1969.
15. Th. Mommsen, *Römisches Staatsrecht I-III*, Leipzig 1887.

16. H.-G. Pflaum, *Les procureurs équestres sous le Haut-Empire romain*, Paris 1950.
17. H.-G. Pflaum, *Les carrières procuratoriennes équestres sous le Haut-Empire romain*, Paris 1960-1961.
18. Piso, *Fasti provinciae Daciae I*, Bonn 1993.
19. R. Syme, *Roman Papers I sqq.*, Oxford 1979 sqq.